

Hoofdstuk 1

Ik zag eens een moervos en een rekel dansen. Het gebeurde aan de overkant van de doodlopende weg, voorbij het erf van de Gunns, achter de bomen, waar de beek in de lente een vochtige streep trekt. Er lag die dag oude sneeuw, deels gesmolten en verkleurd, en de bomen stonden naakt; ik droeg mijn wollen wanten. Ik volgde de beek en boven het gekabbel van het water uit klonken de geluiden van vogels en van jonge eekhoorntjes in hun nesten. De vossen kwam ik tegen bij de catacomben, verward in een trage slijpdans. Ze stonden rechtop, ik zweer het, palm tegen palm, met hun zwarte sokken en rode jassen.

Op school zei ik niets over de vossendans, niet tegen Margie, en ook niet tegen David of Karl. Ik vertelde het zelfs niet aan meneer Sheepals die bètavakken geeft, want hij zou het afdoen als onlogisch. Mijn vossendansverhaal was een fabel uit het dierenrijk – en het gebeurde twee jaar geleden, in de tweede helft van de tweede klas, toen we tot over onze oren in de fotosynthese zaten.

Ik heb wel een zus, maar die leest de hele dag modebladen. Mijn moeder heeft niks met het bos. Het vossendansverhaal hield ik dus voor me, en nog altijd deel ik het met niemand. Het is mijn geheim.

Andere dingen geef ik gemakkelijk weg – hoe ik de lucht kan lezen of de zon observeer, de tweeënveertig geuren van wind die ik onderscheid. Al die dingen waar mensen pas naar op zoek gaan als het te laat is, als ze een metafoor of vergelijking nodig hebben om hun liefde een lift te geven. Ze hoeven niet bij mij aan te kloppen, maar ze doen het bijna altijd. Ze weten dat ik er verstand van heb.

Lieve Sandy, schrijf ik dan, net alsof ik Jon ben. Ik ben bij de atletiekwedstrijd komen kijken om jou te zien lopen en je zag eruit als de voorste vogel in een migrerende V-formatie. Je was ongelooflijk. Alweer. Dan vouw ik het papiertje dubbel en schuif ik er een veertje in uit mijn natuurverzameldoos. De volgende dag schrijft Jon het allemaal op zijn eigen manier over en drukt het ding door het rooster van Sandy's kluisje. Een week later kom ik ze dan tegen – Sandy en Jon, smoorverliefd, samen wandelend door de gang. Hij met de blik naar de grond, zoals het samenzweerders betaamt. 'Hoi,' zeg ik dan. 'Hoi,' mompelt hij.

Mij interesseert wat anderen ontgaat. Een voorbeeld: de voortekenen van bladeren aan de bomen, die je alleen vlak voor de schemering kunt zien, in maart, als de ondergaande zon de takken roze of groenachtig kleurt. Of de neongloed van bijen-oogjes. Of de manier waarop een gerbera eerst geel denkt te zijn en vervolgens in roze verandert. De natuur heeft zo haar eigen manieren, snap je. Ze is mysterieus, en mysterie is gelijk aan romantiek.

Lieve Lori, schrijf ik. Gisteravond liet ik mijn raam openstaan en vloog er een vuurvlieg naar binnen. Zo veel licht en ik kon alleen maar aan jou denken. Liefs, Matt.

Hoofdstuk 2

Mijn moeder en mijn zus hadden allebei wel filmsterren kunnen zijn en wel hierom: ze zijn precies hetzelfde. Ze hebben korenblond haar dat soepel en zacht opdroogt, en een roomzachte, smetteloze huid. Hun ogen hebben een bijzondere groene kleur. Het zijn types die nooit hun kleren ruïneren. Mijn zus draagt al twee maanden dezelfde witte spijkerbroek en nog steeds ziet-ie eruit als nieuw. De plooiën in mijn moeders rokken staan vlijmscherp, alsof ze langs het randje van een linaal gestreken zijn.

Mijn pa is zo goed in zijn vak dat ze hem over de hele wereld nodig hebben. In Londen soms, en in Parijs en Rome, of in Chicago, New York of Boston. Hij pakt 's ochtends de eerste vlucht en komt een week of twee later na donker weer thuis. Als hij weg is, eten we 's avonds spaghetti uit blik. Ma praat aan de telefoon met een groen gezichtsmasker op of buigt zich over haar zadencatalogus. Jilly ligt uitgestrekt op de bank in de huiskamer roklengten en accessoires in zich op te nemen.

Mijn pa heeft van zijn levenslange preoccupatie met kijken een bedrijf gemaakt dat hij *Point of View* noemt: Gezichtspunt. Het heeft een gaaf logo – een oog met een kaart erin geschetst – en het houdt zich bezig, zegt hij, met perspectief. Perspectief vinden, delen, toepassen, inzetten. Dat woordje *inzetten*, trouwens, *leveraging*, is er eentje voor de toekomst.

Van mijn pa heb ik mijn kastanjebruine haar geërfd en die uiterst verstandige oogopslag. Ook de piepkleine sproetjes heb ik van hem. En geloof het of niet, ik heb zelfs aan de rechterkant zijn dubbele oorlel geërfd – één oorlel pal naast de andere, net de letter w in onderkast. Daar ligt ook de reden waarom ik mijn haar nooit naar achteren getrokken draag of moeite doe voor oorbellen. Eerlijk waar. Ik heb een stel broeken en wat Keds schoenen, en hoody's voor slecht weer. Wollen wanten en coltruien voor als de sneeuw komt. T-shirtjes en twee witte bloezen voor de plakkerige zomerdagen.

Pa zegt graag over ons beiden dat we undercoveragenten zijn die beter zien dan we gezien worden, en ik zweer het je, dat heeft zo zijn voordelen. Simpel voorbeeld: ik kan de hele lunchpauze lang de neus van Sammy Bolten bestuderen, zonder dat hij er ook maar iets van merkt. Zijn profiel uittekenen als ik wil; er een bijschrift bijschrijven: Mount Pocono, de berg Pocono. Verder kan ik op afstand al zien of iemand treuzelt in de liefde, slap is van verlangen of op het punt staat de benen te nemen. Feit is: zien stelt niks voor.

Hoofdstuk 3

Ik vond de vijver door de beek te volgen, die door het bos loopt, voorbij het erf van de Gunns. Het was begin oktober, en de bladeren aan de bomen waren geretoucheerd met henna- en goudkleurige details. Ik was naar het bos gegaan om een theorie – dat eikels in het najaar geuren hebben – te toetsen en ook om aan een kleinigheidje voor Karl te werken, die compleet verliefd was op Sue.

Jij bent het roze kwarts in het zonlicht, fonkelend en levendig, toverde ik. Jij bent de veer die de sialia achterlaat. Klonk best goed, maar voldeed toch niet aan mijn normen. Ik moest nog wat verder toveren.

Die dag waren de eekhoorns als razenden bezig in de bomen; ze slingerden grote takken als kanonskogels weg. Boven het eekhoorncircus was een breedvleugelige havik, die gebruikmaakte van de thermiek en vervolgens met zijn vleugels klapperde om de stroming te volgen. Na een poosje begon ik de havik te volgen. Ik deed mijn schoenen uit

en rende door herfstlucht die zo eikelrijp was dat het knerpte.

Ik zag de vijver pas, toen ik een heuveltje afgedaald was en door een andere groep bomen linksaf sloeg, tussen blauw-sparren, eiken en esdoorns door, in de richting van de ruïnes van de oude herenhuizen, die in de loop van de jaren in puin gevallen en platgewalst waren – volledig verloren gegaan, op hun geesten na. Alles brak toen open – en daar lag de vijver. Met rond de vijver de tuin die aangelegd en verlaten was – wat late hortensia's, bosanemonen, met onkruid overwoekerde bomen en ander spul waarvan mijn pa zou zeggen dat het zijn beste tijd gehad had. De vijver was rond, roerloos en duistergroen; onder het oppervlak zwommen dingen die ik niet kon zien, terwijl er boven de vijver – als een gat dat uit een stuk stof is geknipt – geen bomen waren, alleen maar firmament en havik. Je kon boven de vijver komen door over een oude steiger te lopen. Precies bij de plek waar de beplanking van de steiger begon, stond een schuurtje, een soort van afdakding met dakplaten en een deur zonder vergrendeling.

Een tijdje stond ik enkel maar te turen naar die vijver. Ik maakte wat ruimte tussen met onkruid begroeide bomen om beter uitzicht te kunnen krijgen. Ik wandelde rond naar de plek waar de steiger begon, liep eroverheen, ging zitten en staarde. Op dat moment zag ik het meisje onder het wateroppervlak – het witte gebeeldhouwde meisje dat iemand hierheen moest hebben gedragen en verankerd. Ze had een glimlach op haar gezicht, dit marmeren meisje, alsof ze dingen wist die ik nooit zou weten. In haar gezonken marmeren schoot hield ze een marmeren boek; haar haren waren algen-

groen; haar ogen stonden uitdrukkingloos. En ze was vooral zo volkomen, zo bewonderenswaardig kalm.

Het punt is: ooit had deze vijver aan iemand toebehoord. Deze vijver was uitgegraven of opgebouwd of wat dan ook. Hij was van een rand voorzien en bijgehouden, getooid met een standbeeld en voorzien van zijn eigen splinterige steiger – oude planken, die aan elkaar gespijkerd waren zodat je erop kon staan of vanaf de steiger kon vissen. Rondom lag allerlei troep, heel interessante dingen – Hershey-wikkels, glasscher-ven, opgerolde ballen kunststof touw, een oude, roestige hengel, een tot stof vergane paperback. Je hoeft niet eerst iets te ontdekken om een undercoveragent te zijn. Je moet vooral weten wat je met je vondst moet doen.

Zittend op de steiger bestudeerde ik het meisje. Ik keek naar het gat in de bomen dat het hemeldak was en volgde het zweven, zweven, zweven van de havik. Ik strekte mijn armen uit en beeldde mij in hoe soeverein dat moet voelen, zo'n thermiekvlucht. Ik dacht aan pa in Londen, die het overgrote deel van oktober misliep. Voordat hij wegging, zei hij: hou bij wat er verandert en neem dan weer contact met me op. Nu zat ik hier, met heel oktober binnen mijn bereik – iedere klank, kleur en geur. Ik wilde het allemaal meenemen naar pa.

Voor de goede orde volgt hier een lijst van dingen die ik in mijn natuurverzameldoos heb weten te proppen. De kleine, door golven bespeelde schelpjes die ik langs de kust heb gevonden, toen de zee weer werd teruggedrongen. Stukjes zee-glas – als je die tegen de zon in houdt, valt het licht erdoorheen alsof het een glas-in-loodraam is. Allerlei stenen, kiezels en keien, waaronder mica – zo delicaat dat ik er weleens met een mes in heb gesneden, het heb geschild alsof het fruit was

of iets dergelijks. De afgeworpen huid van een inheemse slang, grotendeels tot stof vergaan. Het verschrompelde vlies van een lotusbloem die als een maraca klinkt als je hem schudt. Zaden en lange zaaddozen. Dennenappels en bolsters. Een leeg nest, uit een boom gewaaid. Omgekrulde boombladeren. Het uiterste puntje van een staart dat een eekhoorn achterliet. Vogelveren. Vorkbenen, die ik nooit in tweeën gebroken heb om een wens te doen. De gezichten van bloemen, die ik op tijd plukte om ze tussen de bladzijden van lijvige boekwerken te drogen. Kadavers van kevers en lieveheersbeestjes die klaar waren met hun leven. Drie rompen van groene cicaden. Een stapel eikels, elk met een eikeldopje. Wat polaroidfoto's van voorbijtrekkende wolken. Een leeg ei van een roodborstje. Mijn natuurverzameldoos heeft niet het formaat van een schoendoos. Het is een oude hoedendoos, die ik op zolder vond. Er zitten speciale vakken in voor verschillende soorten voorwerpen; het lege nest ligt precies in het midden, met als kroon het lege ei. Als ik de doos van onder mijn bed naar me toetrek, ben ik vreselijk voorzichtig. Ik geef nooit een ruk, ik schud nooit; op die manier blijven de spullen in orde. De natuur is een kracht, maar ze is ook broos. Je moet voorzichtig zijn met wat je vindt.

Lieve Sue, je glimlach is zo stralend als de verbleekte schelpen op het strand. Waardeloos. Moet ik beter kunnen.

Lieve Sue, ik ben zo leeg als een gebarsten ei, behalve als jij bij me bent. Nee. Dat gelooft niemand.

Lieve Sue, je bent zo volmaakt als de wiskunde in een dennenappel. Niet bepaald top, maar wel beter.

Ik had medelijden met pa die druk was in Londen, terwijl alles van oktober precies was waar ik was en waar een hele vijver

voor mij was achtergelaten, althans voor deze ene dag. Hij zei dat hij op stap was gegaan en een praatje had gemaakt met de Big Ben en door de Tower had gezworven, maar dat was niets – dat zei hij ook – vergeleken met wat er gebeurde met de suikerahorns. Hij kon zich de volgorde van de kleuren niet herinneren, zei hij, en hij wilde dat ik het hem vertelde. Hij kon zich niet herinneren of de bladeren van de magnolia geel oversloegen, omdat ze rood prefereerden.

Lieve pa, zou ik schrijven als ik thuiskwam. Ik wou dat u hier bij mij was. De bomen tonen zich mooier dan ooit. Het oranje is op plekken eerder roze, en het rood kan zo omslaan in purper. Sommige bladeren blijven het helderste groen, zodat je niet kunt vergeten hoe ze begonnen zijn. Dit jaar zou u de gele bladeren het mooist vinden. Ze zijn zuiver als goud. Volgens mij gaat er geen enkele vogel zuidwaarts. Zij willen hier blijven, waar het allemaal gebeurt.